

Isyyden tunnustaminen äitiysneuvolassa ennen lapsen syntymää

MITÄ TARKOITTA?

Isyyden tunnustaminen raskauden aikana

Avoliiton ulkopuolella syntyvän lapsen isyys voidaan vahvistaa joko tunnustamisen perusteella maistraatissa (1.1.2020 alkaen Digi- ja väestötietovirasto) tai kanne- teitse tuomioistuimessa. Isyys tulee tunnustaa myös silloin, kun vanhemmat asuvat avoliitossa.

Isyys voidaan tunnustaa jo raskausaikana sen kunnan äitiysneuvolassa, jossa perheelle on annettu raskaudenaikaisia neuvolapalveluita. Tunnustamisen voi vastaanottaa myös äidin kotikunnan lastenvalvoja, kun äiti esittää todistuksen raskaudestaan. Jos isyys tunnustetaan ennen lapsen syntymää, myös tunnustajasta tulee lapsen huoltaja, kun vanhemmuus on vahvistettu.

Terveystarkastaja / kättilö ei kuitenkaan saa vastaanottaa tunnustamista, mikäli:

- äiti vastustaa tunnustamista.
- tunnustajan tai äidin henkilöllisyyttä ei ole luotettavasti selvitetty.
- on syytä epäillä, että tunnustaja ei ole lapsen isä.
- on syytä epäillä, että äiti tai tunnustaja ei mielentilansa, kielivaikeuksien tai muun syyn vuoksi kykene ymmärtämään tunnustamisen merkitystä.

MILLOIN ÄITIYSNEU- VOLASSA?

Isyyden tunnustaminen osana terveystarkastusohjelmaa

- ensimmäisellä neuvolakäynnillä on informoitu isyyden tunnustamisen mahdollisuudesta perhetietoja selvitettyä.
- isyyden tunnustamishalukkuutta on tiedusteltu raskausviikoilla 22–24.
- **isyiden tunnustaminen vastaanotetaan raskausviikoilla 30–32**
 - o molemmat vanhemmat ovat paikalla ja varmistetaan siitä, että esteitä tunnustamisen vastaanottamiselle ei ole.
 - o täytetään ja allekirjoitetaan tunnustamisasiakirja.
 - o tunnustamisen vastaanottamisesta tehdään merkintä molempien potilaskertomukseen.
 - o toimenpidekoodi kirjataan äidin potilaskertomukseen.
 - o tunnustamisasiakirja toimitetaan viipymättä äidin kotikunnan lastenvalvojalle.

Meille tulee
VAUVA

Opas vauvan odotukseen ja hoitoon

Terveystietä / kättilö kirjaa isyyden tunnustamisen (Avo)hilmoon

Tunnustamiseen liittyy kolme kirjattavaa käyntiä:

- ensimmäisellä neuvolakäynnillä informoidaan isyyden tunnustamisen mahdollisuudesta perhetietojen selvittäessä.
- isyyden tunnustamishalukkuutta tiedustellaan raskausviikoilla 22–24.
- isyyden tunnustaminen vastaanotetaan raskausviikoilla 30–32.

Kirjaaminen äidin tietoihin

- Toimenpide: Avioliiton ulkopuolella syntyvän lapsen isyyden tunnustamisen vastaanottaminen äitiysneuvolassa ennen lapsen syntymää OAA70 (SPAT1399).
- Käyntisyys: ICPC-2: W78 (raskaus) tai W84 (riskiraskaus) tai ICD-10: Z34.0 (normaalin ensiraskauden seuranta), Z34.8 (muun normaaliraskauden seuranta), Z34.9 (määrittämätön normaaliraskauden seuranta) tai Z35.9 (määrittämätön riskiraskauden seuranta).
- Palvelumuoto: Äitiysneuvola, T21.
- Yhteystapa: Käynti vastaanotolla, R10.
- Kävijäryhmä: Yksilökäynti. HUOM: sekä äiti että isyyden tunnustaja ovat paikalla tunnustamista vastaanotettaessa.
- Toimintayksikkötieto (THL-SOTE-organisaatietieto) esim. Hiekkakummun äitiys- ja lastenneuvola.
- Käynnin luonne, terveydenhoito (TH).
- Jatkohoito, esim. SPAT1399 uusi vastaanottoaika.

Kirjaaminen isyyden tunnustajan tietoihin

Isyyden tunnustamiseen liittyvistä käynneistä tehdään merkintä potilaskertomukseen.

- HUOM: toimenpide OAA70 (SPAT1399) kirjataan vain kerran ja vain äidin tietoihin. Sitä ei saa kirjata tunnustajan tietoihin.
- Käyntisyys: ICPC-2: A98 (terveyden ylläpito/sairauden ennaltaehkäisy).
- Palvelumuoto: Äitiysneuvola, T21.
- Kävijäryhmä: Yksilökäynti.

Käytettävä asiakirja

Lapsen syntymää edeltävä isyyden tunnustamisasiakirja ISAK-01.

Äitiysneuvolassa ei tarvitse säilyttää kopiota isyyden tunnustamisasiakirjasta.

Säädökset taustalla

- Isyyslaki 11/2015, 16 §
- Valtioneuvoston asetus 1275/2015, 3 §

Lisätietoja

www.thl.fi/isyys

Usein kysyttyjä kysymyksiä

www.thl.fi/avohilmo

Hilmo-opas. THL, Ohjaus 7/2019

www.thl.fi/lapset

Meille tulee vauva – Opas vauvan odotukseen ja hoitoon (2019)

Oppaan kieliversiot

Yhteystiedot

Kaisa Mölläri, kehittämisspäälikkö

Sanna-Mari Saukkonen, erityisasiantuntija

Tuovi Hakulinen, tutkimuspäälikkö

Marjo Avela, tutkimuspäälikkö

etunimi.sukunimi@thl.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL

www.thl.fi | [@THLorg](https://twitter.com/THLorg) | facebook.com/thl.fi